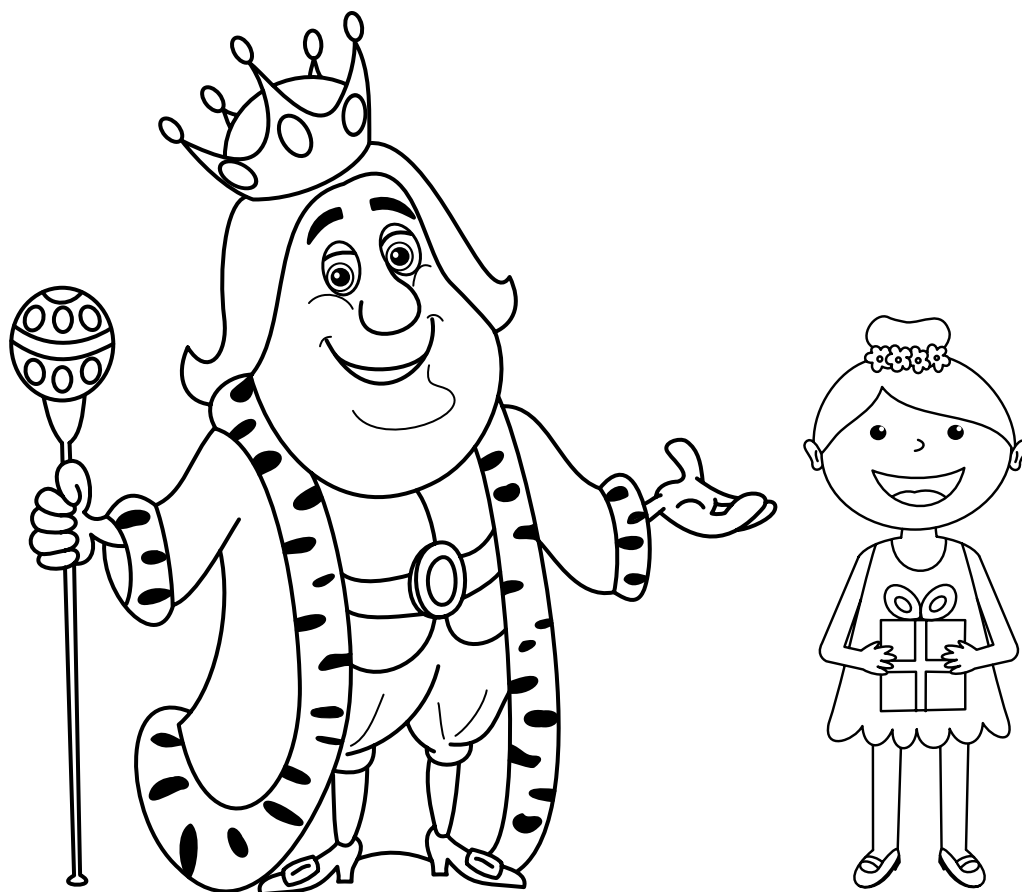

UCZEŃ PRZERÓŚŁ MISTRZA

metoda projektu w edukacji wczesnoszkolnej

MAŁY DYPLOMATA

scenariusz dla klasy I szkoły podstawowej

czas realizacji: 15 godzin (około 2 tygodni)

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UCZEŃ
PRZERÓŚŁ
MISTRZA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

UZASADNIENIE REALIZACJI PROJEKTU

Nauka savoir-vivre'u to inwestycja w przyszłość dziecka. Uczy się ono prawidłowych zasad postępowania, zwrotów grzecznościowych, manier przy stole. Warto zatem zacząć tą naukę bardzo wcześnie, by mieć pewność, że podczas rodzinnych uroczystości, wyjazdów na kolonie czy zabawy z kolegami nasze dziecko zachowa się właściwie. Dobrze wiemy, że w kontaktach międzyludzkich najważniejsze jest pierwsze wrażenie. Ucząc dziecko dobrych manier sprawiamy, że w przyszłości będzie lepiej postrzegane przez innych i, co za tym idzie, łatwiej będzie mu nawiązywać znajomości i przyjaźnie, a nauczyciele czy pracodawcy będą mieli o nim dobre zdanie. Nie jest tajemnicą, że dziecko najwięcej uczy się poprzez obserwację i naśladowanie.

CELE PROJEKTU:

- Zrozumiemy, dlaczego zasady zachowania są ważne w życiu człowieka.
- Poznamy zasady poprawnego zachowania w różnych sytuacjach – formalnych i nieformalnych.
- Potrafimy postępować tak, aby żyć w zgodzie z innymi.
- Potrafimy grzecznie prosić o pomoc osoby starsze.
- Wiemy, co to jest etykieta, obyczaje i protokół dyplomatyczny.
- Potrafimy prawidłowo nakryć do stołu.
- Współpracujemy z uczniami klas starszych.
- Potrafimy przeprowadzić sondę wśród uczniów szkoły.

GŁÓWNE KOMPETENCJE KLUCZOWE ZGODNE Z ZALECENIAMI UNII EUROPEJSKIEJ ROZWIJANE PODCZAS REALIZACJI PROJEKTU

- umiejętność zdobywania informacji ;
- umiejętność uczenia się: współpraca w grupie, umiejętność planowania; umiejętność dokonywania adekwatnej samooceny;
- umiejętność przeprowadzania oficjalnych rozmów;
- umiejętność nawiązania współpracy ze starszymi kolegami;
- umiejętność kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach;

REALIZOWANE TREŚCI KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO PODSTAWY PROGRAMOWEJ DLA I ETAPU EDUKACYJNEGO

Edukacja polonistyczna. Uczeń:

- korzysta z informacji: uważnie słucha wypowiedzi i korzysta z przekazywanych informacji;
- przejawia wrażliwość estetyczną, rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi;
- dobiera właściwe formy komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych;
- dba o kulturę wypowiedzania się; stosuje formuły grzecznościowe.

Edukacja plastyczna. Uczeń:

- podejmuje działalność twórczą, posługując się takimi środkami wyrazu plastycznego jak: kształt, barwa, faktura w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni (stosując określone materiały, narzędzia i techniki plastyczne).

Edukacja społeczna. Uczeń:

- odróżnia, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi;
- odróżnia dobro od zła, stara się być sprawiedliwym i prawdomównym; nie krzywdzi innych, pomaga słabszym i potrzebującym;
- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz świecie dorosłych; wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; jest chętny do pomocy;
- zna prawa ucznia i jego obowiązki (w tym zasady bycia dobrym kolegą), respektuje je; uczestniczy w szkolnych wydarzeniach.

Edukacja matematyczna. Uczeń:

- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10.

Zajęcia komputerowe. Uczeń:

- posługuje się wybranymi programami i grami edukacyjnymi, rozwijając swoje zainteresowania; korzysta z opcji w programach;
- wyszukuje informacje i korzysta z nich.

Zajęcia techniczne. Uczeń:

- realizuje „drogę” powstawania przedmiotów od pomysłu do wytworu;
- przedstawia pomysły rozwiązań technicznych;
- rozumie potrzebę organizowania działania technicznego: pracy indywidualnej i zespołowej.

Etyka. Uczeń:

- rozumie, że ludzie mają równe prawa, okazuje szacunek osobom starszym;
- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (grzecznie zwraca się

do innych, współpracuje w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych (grzecznie zwraca się do innych, ustępuje osobom starszym miejsca w autobusie, podaje upuszczony przedmiot itp.).

PRODUKTY KOŃCOWE PROJEKTU

- „Alfabet Małego Dyplomaty” – zbiór ilustrowanych i wierszowanych zasad dobrego wychowania.

MATERIAŁY WSPOMAGAJĄCE

- Zestaw zasobów nr 6 (Mały dyplomata) na tablicę interaktywną do wykorzystania w czasie wybranym przez nauczyciela.
- Karty pracy nr 1 - 8.

TABLICA MULTIMEDIALNA

FILM 1: Musisz to wiedzieć.

FILM 2: Elegancki obiad.

KRZYŻÓWKA: Sprawdzamy zdobyte wiadomości.

ANGIELSKI: Poznajemy zwroty grzecznościowe.

GRA: Sprawdzamy wiadomości z filmu: Musisz to wiedzieć.

PAMIĘĆ: Ćwiczymy spostrzegawczość wzrokową.

POLICZ: Dodajemy i odejmujemy do 10.

KARAOKE: Śpiewamy piosenkę „Kwoka”.

ROZSYPAŃKA: Utrwalamy wyrazy określające dobre zachowanie.

PROPONOWANY PRZEBIEG DZIAŁAŃ

ETAP PROJEKTU	SUGEROWANE DZIAŁANIA	CZAS
I Wybór zagadnienia i określenie celów projektu	<ul style="list-style-type: none"> rozpoczęcie pracy i mapa skojarzeń pytanie kluczowe: <i>Po co ustalono zasady savoir vivre?</i> 	1 godz.
	scenki dramowe	1 godz.
	planowanie pracy nad alfabetem	1 godz.
II Realizacja projektu	praca plastyczna	2 godz.
	spotkanie z ekspertem	1 godz.
	rozmowa u szóstoklasistów	1 godz.
	nakrywanie do stołu	1 godz.
	rozmowa z dyrektorem	1 godz.
	Sonda Szkolna	1 godz.
	badanie sytuacyjne	1 godz.
	wykonanie alfabetu	2 godz.
III Prezentacja projektu	apel i prezentacja prac	1 godz.
IV Ocena projektu i ewaluacja	podsumowanie działań i ocena	1 godz.
RAZEM		15 godzin
UWAGI	<p style="text-align: center;">***</p> <p style="text-align: center;">gwiazdki sugerują podział na dni</p>	

SCENARIUSZ 1

WYBÓR ZAGADNIENIA I OKREŚLENIE CELÓW PROJEKTU

- Zainteresowanie dzieci tematem, rozbudzenie ich ciekawości.
- Ustalenie warunków pracy metodą projektu.

PRZEBIEG DZIAŁAŃ:

1. **Wiersz.** Nauczyciel wchodzi do klasy i mówi, że dziś zaczynamy pracę nad kolejnym projektem (nie mówi tematu). Prosi dzieci, by usiadły na dywanie i czyta wiersz.

Paweł i Gaweł

Aleksander Fredro

Paweł i Gaweł w jednym stali domu,
Paweł na górze, a Gaweł na dole;
Paweł, spokojny, nie wadził nikomu,
Gaweł najdziksze wymyślał swawole.

Ciągle polował po swoim pokoju:
To pies, to zając - między stoły, stołki
Gonił, uciekał, wywracał koziołki,
Strzelał i trąbił, i krzyczał do znoju.

Znosił to Paweł, nareszcie nie może;
Schodzi do Gawła i prosi w pokorze:
„Zmiłuj się waćpan, poluj ciszej nieco,
Bo mi na górze szyby z okien lecą”.

A na to Gaweł: „Wolność, Tomku,
W swoim domku”.
Cóż było mówić? Paweł ani pisnął,
Wrócił do siebie i czapkę nacisnął.

Nazajutrz Gaweł jeszcze smacznie chrapie,
A tu z powały coś mu na nos kapie.
Zerwał się z łóżka i pędzi na górę.

Stuk! Puk! - Zamknięto. Spogląda przez dziurę
I widzi... Cóż tam? Cały pokój w wodzie,

A Paweł z wędką siedzi na komodzie.

„Co waćpan robisz?” „Ryby sobie łowię”.

„Ależ, mospanie, mnie kapie po głowie!”

A Paweł na to: „Wolność, Tomku

W swoim domku”.

Z tej to powiastki morał w tym sposobie:

Jak ty komu, tak on tobie.

Nauczyciel zadaje pytania: *Kto jest bohaterem wiersza? Jak zachowywali się Paweł i Gaweł? Jak powinni postępować, by uniknąć kłótni i sporów? Czy macie pomysł na temat kolejnego projektu?*

2. Ustalenie tytułu projektu. Dzieci podają propozycje tematów projektu. W drodze głosowania wybieramy jeden i zapisujemy go na arkuszu, na którym tworzymy mapę skojarzeń. Na środku zapisujemy temat projektu (wybrany przez dzieci, np.: kultura, dobre wychowanie). Nauczyciel prosi dzieci o podawanie skojarzeń dotyczących tematu. Dzieci rysują lub zapisują je na arkuszu. Mapę należy zachować, wrócimy do niej w końcowym etapie projektu.

- KARTA PRACY NR 1 – co wypada.

3. Zadanie domowe – Każdy z nas miał takie sytuacje, kiedy zdarzyło mu się zachować niewłaściwie. Przypomnijcie sobie, w jakich sytuacjach zachowaliście się nieodpowiednio, a w jakich właściwie. Możesz zapytać rodziców, czy pamiętają takie sytuacje. Zapytaj ich co znaczy, że coś wypada zrobić, a czegoś nie wypada zrobić.

- Zapytaj rodziców, czy zdarzyło się im niewłaściwie zachować.

***

4. Rozmowa kierowana. Dzieci opowiadają o sytuacjach, kiedy im, lub ich rodzicom zdarzyło się niewłaściwie zachować.

5. Prezentacja i omówienie filmu: Musisz to wiedzieć.

Nauczyciel prosi, by dzieci powiedziały jakie słowa udało im się zapamiętać z filmu. Pyta, które z tych słów dotyczą każdego, a które tylko osób zajmujących ważne miejsce w społeczeństwie.

6. Scenki dramowe:

I. Jedno dziecko wychodzi za drzwi. Informujemy je, że po powrocie opowie dzieciom o swoich zainteresowaniach. Dziecko wychodzi za drzwi, aby spokojnie zastanowić się co chce powiedzieć. W czasie jego nieobecności nauczyciel umawia się z dziećmi, by nie wykazywały zainteresowania tym co mówi kolega, wręcz rozmawiały między sobą.

Po zakończonej sytuacji nauczyciel pyta dziecko jak się czuło, gdy nikt go nie słuchał. Pyta również pozostałe dzieci jak się czuły ignorując kolegę. Prosi dzieci, by powiedziały na czym polegało ich niewłaściwe zachowanie (należy słuchać gdy ktoś mówi).

II. Dwoje dzieci wychodzi za drzwi. Informujemy je (tak, by klasa nie słyszała), że po powrocie zaproponują dzieciom wycieczkę do parku oraz na plac zabaw. Proponują, w co można się pobawić

w parku (berek, chowany). W czasie ich nieobecności nauczyciel umawia się z dziećmi, by w trakcie słuchania odrzucały ich pomysły jako głupie i podawały własne „znacznie lepsze”.

Po zakończonej sytuacji nauczyciel pyta dzieci jak się czuły, gdy inni odrzucali ich pomysły. Pyta również pozostałe dzieci jak się czuły ignorując kolegów i wyśmiewając wszystkie ich propozycje. Prosi dzieci, by powiedziały na czym polegało ich niewłaściwe zachowanie (nie należy krytykować pomysłów innych).

III. Nauczyciel pyta dzieci, które z nich chciałyby zaśpiewać piosenkę dla klasy i być może zatańczyć. Wybiera troje dzieci (wychodzą za drzwi, aby poćwiczyć). W czasie ich nieobecności nauczyciel umawia się z dziećmi, by w trakcie słuchania piosenki siedziały grzecznie słuchały, ale na ucho do koleżanki, wyśmiewały się z nich i pokazywały palcami, robiąc przy tym głupie miny.

Po zakończonej sytuacji nauczyciel pyta dzieci jak się czuły w czasie śpiewania. Pyta również pozostałe dzieci jak czuły się wyśmiewając i obgadując kolegów. Prosi dzieci, by powiedziały na czym polegało ich niewłaściwe zachowanie (obgadywanie, wyśmiewanie).

- KARTA PRACY NR 2 labirynt - rozwijanie spostrzegawczości

***

7. Planowanie pracy nad Alfabetem. Nauczyciel mówi, że dzieci w pierwszej klasie uczą się alfabetu, a dziś poznają inny – niezwykle ważny alfabet. Będzie to alfabet, z którego korzysta się całe życie.

8. Zadanie multimedialne. Tablica - rozsypanka. Nauczyciel wyjaśnia niezrozumiałe słowa, (jeśli któreś dziecko rozumie znaczenie – prosimy je o wyjaśnienie).

9. Losowanie. Nauczyciel przygotowuje alfabet do losowania (litery mogą być napisane na kartkach, mogą być klocki logo lub inne). Po wylosowaniu litery, dziecko wybiera sobie jedno hasło z zapisanych na tablicy. Jeśli potrafi, zapisuje je na karteczce – jeśli to konieczne pomaga nauczyciel.

- Nauczyciel przypomina dzieciom, że czasie pracy nad projektem „Mały dyplomata” stworzymy zbiór prac ilustrujących cały alfabet. Będzie to Alfabet Małego Dyplomaty.
- Do każdej litery alfabetu i każdego hasła wykonamy pracę plastyczną.
- KARTA PRACY NR 3 - oblicz i pokoloruj.

10. Zadanie domowe: *Zastanów się, w jaki sposób narysujesz wybrane przez siebie hasło. Pamiętaj, że rysunek musi być wyraźny, ciekawy, jasny dla tego, kto będzie go oglądał.*

REFLEKSJA NAUCZYCIELA:

- Dobre maniery określają co wypada, lub czego nie wypada robić. Dobre maniery świadczą o tym, że jesteśmy dobrze wychowani. Niektórzy mówią na nie bon ton, albo savoir- vivre. Czy potraficie podać przykład właściwego zachowania w jakiejś sytuacji?
- Przypomnijcie jakie pojęcia pojawiły się w filmie – które z nich dotyczą każdego, a które tylko dyplomatów?
- Czy łatwo jest być dyplomata? Czy chciałbyś nim być?

SCENARIUSZ 2

REALIZACJA PROJEKTU

- Przeprowadzenie działań zgodnie ze wspólnymi ustaleniami dzieci i nauczyciela.

PRZEBIEG DZIAŁAŃ:

1. **Praca plastyczna.** Dzieci kolejno opowiadają, co zamierzają narysować, by zobrazować wybrane przez siebie hasło. Pozostałe dzieci z klasy starają się odgadnąć do jakiego hasła będzie to rysunek. Jeśli im się uda – oznacza to, że pomysł na rysunek jest dobry – jeśli nie, staramy się naprowadzić dziecko na to, co mogłoby narysować.
  - Propozycja: *pracę plastyczną wykonujemy pastelami olejnymi. Dzięki temu barwy są żywe, a rysunki wyraźne.*
  - Dzieci rysują swoje prace na sztywnych kartkach formatu A5.

2. **Zadanie domowe** – Zastanówcie się, o co można zapytać osobę, która doskonale wie, jak zachować się niemal w każdej sytuacji. Wkrótce spotkamy się z ekspertem w dziedzinie dobrego zachowania. Przygotujcie kilka pytań.

***

3. **Spotkanie z ekspertem.** Ekspertem może być dyrektor szkoły i/lub pani bibliotekarka.
  - Gość opowiada dzieciom o tym, dlaczego dobre zachowanie jest takie ważne. Przedstawia różne sytuacje bliskie dzieciom i pyta jak należy się w nich zachować.
  - Dzieci zadają przygotowane pytania.
4. **Wiersz.** Nauczyciel informuje dzieci, że do alfabetu, oprócz obrazków, potrzebujemy również wierszy. Zwraca uwagę, że dzieci dopiero uczą się pisać, dlatego powinni poprosić o pomoc kogoś innego. Jednak jeśli chcemy prosić o pomoc, to musimy wiedzieć jak się zachować.
  - Nauczyciel czyta wiersz napisany przez Teresę Rutkowską-Wojciechowską:

Choć jesteśmy dziećmi,
grzecznościowe zwroty znamy,
a gdy tylko jest potrzeba,
to je zawsze używamy:

proszę - gdy coś chcemy,
dziękuję - gdy to coś dostaniemy,
dzień dobry - gdy znajomego widzimy,
do widzenia - gdy wychodzimy.

zapraszam- gdy na wizytę prosimy,
przepraszam - gdy coś źle zrobimy,
dobry wieczór -gdy wieczorem kogoś spotkamy
dobranoc - gdy w nocy z kimś się żegnamy.
To nie koniec wszystkich słów,
jeszcze jedno wam powiemy,
że magiczne słowo „proszę”
też mówimy, gdy dajemy.

- 5. Omówienie wiersza.** Nauczyciel omawia wiersz, upewniając się, że dzieci wiedzą jak się zachować kulturalnie, prosząc o pomoc.
- 6. Wizyta u szóstoklasistów.** Wybrane dzieci idą do klasy VI w czasie języka polskiego (wcześniej należy ustalić to z nauczycielem) i proszą o pomoc w napisaniu krótkich wierszyków do wybranych przez nie haseł i ilustracji.
- Propozycja: uczniowie klasy VI, piszą wiersze – rymowanki czterowersowe, pasujące do otrzymanego hasła. Wierszyki powinny być napisane na komputerze i wydrukowane jedną czcionką (dużą, wyraźną) na kartkach formatu A5 w pionie – analogicznie do ilustracji).

***

- 7. Prezentacja i omówienie filmu: Elegancki obiad.** Nauczyciel prosi dzieci, by podczas oglądania filmu zwróciły uwagę na jak najwięcej szczegółów. : Zobaczcie gdzie była nasza rodzina?. Nauczyciel rozmawia z dziećmi nt. filmu i tak kieruje rozmowę, by dzieci zauważyły konieczność odpowiedniego przygotowania się przed pójściem do restauracji.
- KARTA PRACY NR 4 dopasowanie ubioru do miejsca
- 8. Nakrywanie do stołu.** Dzielimy dzieci na 5-6 grup. Dzieci idą z nauczycielem na stołówkę (nauczyciel umawia wcześniej wizytę). Zadaniem poszczególnych grup jest nakryć do stołu –obrus, talerz płytki, głęboki, sztućce, szklanka, serwetki.
- Po powrocie do klasy omawiamy wykonanie zadania.

***

- 9. Praca w grupach – sonda i badanie sytuacyjne.** Dzielimy dzieci na grupy, a w grupach w pary – pierwsza grupa przeprowadza sondę, druga badanie sytuacyjne. Akcja odbywa się w szkole na długiej przerwie. Przykładowo- jednego dnia, sonda, drugiego badanie sytuacyjne (scenki).
- Nauczyciel informuje dzieci, że aby nagrywać na korytarzu należy mieć zgodę dyrektora szkoły – są to bowiem normy prawne. Ustala z dziećmi, kto pójdzie do dyrektora i poprosi o pozwolenie. Przy okazji tej rozmowy dzieci informują, że pracują nad projektem Mały dyplomata i poza zgodą na nagrywanie, proszą dyrektora o pozwolenie na powieszenie w szkole ich prac i zorganizowanie apelu w tej sprawie.

Sonda szkolna- Nauczyciel wraz z dziećmi omawia poznane w projekcie terminy (etykieta, obyczaje, protokół dyplomatyczny, normy prawne i moralne, bon-ton, savoir-vivre, dobre maniery). Zadaniem

dzieci jest poprosić uczniów i nauczycieli o wyjaśnienie pojęć i nagranie odpowiedzi.

Badanie sytuacyjne – dzieci dobrane parami chodzą po korytarzu szkolnym. Jedno dziecko jest aktywne – drugie dyskretnie zapisuje wyniki – znakiem plus lub minus.

Przykład:

- a. Jedno dziecko chodzi po korytarzu częstuje niektóre osoby cukierkami mówiąc, że ma urodziny. Druga osoba notuje (stawia +) jeśli częstowany podziękował za cukierka i złożył życzenia.
- b. Dwoje dzieci chodzi po korytarzu zaczepia uczniów mówiąc, że nie wie gdzie jest jego klasa. Plusem zaznaczamy jeśli ktoś udzieli pomocy. Itd.

- KARTA PRACY NR 5 - policz kwadraty.

10. Próba. Nauczyciel proponuje, by w klasie zrobić próbę - jedno dziecko wchodzi w rolę ucznia na korytarzu – drugie zadaje mu pytania. Należy zwrócić uwagę, by przestrzegano zasad dobrego wychowania. Pamiętamy o powitaniu, przedstawieniu się, zapytaniu czy mogę zadać kilka pytań i nagrać odpowiedzi np.: Dzień dobry, mam na imię Paweł i jestem uczniem klasy 1a. W naszej klasie pracujemy nad projektem Mały dyplomata, czy mogę zadać kilka pytań? Odpowiedzi będą nagrywane.

***

11. Wykonanie alfabetu. Nauczyciel czyta dzieciom rymowanki otrzymane od uczniów VI klasy. Wręcza je odpowiednim osobom. Każde dziecko otrzymuje dwie sztywne kartki w tym samym kolorze. Na jednej nakleja swój rysunek, na drugiej wierszyk. Nad rysunkiem przykleja tytuł: Alfabet Małego Dyplomaty i literę z alfabetu, nad wierszykiem hasło. KARTA PRACY NR 6

- Propozycja: warto zabezpieczyć i ładnie wyeksponować prace – jeśli możliwe umieścić je w antymach lub zalaminować.

***

12. Przeprowadzenie sondy. Na przerwie dzieci przeprowadzają szkolną sondę – wg wcześniejszych ustaleń. Na korytarzu są nauczyciele dyżurujący, którzy dyskretnie czuwają nad dziećmi.

- Po przeprowadzonej sondzie, nauczyciel prezentuje nagrania, słucha ich wspólnie z dziećmi i ustala ile osób udzieliło poprawnej odpowiedzi na pytania.
- KARTA PRACY NR 7 - spostrzegawczość.

REFLEKSJA NAUCZYCIELA:

- Jak czuliście się w roli reportera? Czy pamiętaliście o kulturalnym zwracaniu się do rozmówcy? Czy inni zwracali się kulturalnie do was?
- Jan Jakub Rousseau powiedział „Rośliny uszlachetnia się przez uprawę, ludzi przez wychowanie” - jak rozumiecie to powiedzenie?
- Wymień miejsca, które zobowiązują cię do eleganckiego stroju.

SCENARIUSZ 3

PREZENTACJA PROJEKTU I OCENA DZIAŁAŃ

- Posumowanie działań projektowych.
- Ocena działań.

PRZEBIEG DZIAŁAŃ:

- 1. Przeprowadzenie badania sytuacyjnego.** Na przerwie dzieci przeprowadzają badanie sytuacyjne – wg wcześniejszych ustaleń.
  - Na korytarzu są nauczyciele dyżurujący, którzy dyskretnie czuwają nad dziećmi.
- 2. Omówienie wyników badań.**
  - Dzieci przeprowadzające badania sytuacyjne prezentują ich wyniki. Opowiadają, jakie były reakcje innych na korytarzu, ile osób udzieliło pomocy itd. oraz jak czuły się w roli reporterów.
  - Nauczyciel stara się podsumować wyniki, np.: z przeprowadzonej sondy i badań wynika, że większość osób znała odpowiedzi i zachowała się poprawnie – lub wręcz przeciwnie.
  - Warto teraz wybrać dwoje dzieci, które przedstawia te wyniki podczas apelu.
- 3. Apel i prezentacja prac.** Przed apelem umieszczamy prace dzieci na korytarzu szkolnym. W dniu ustalonym przez dyrektora szkoły, odbywa się apel podsumowujący pracę nad Małym Dyplomatą. Najważniejszym tematem apelu jest “dobre zachowanie”. Dyrektor informuje o tym, że klasa pierwsza pracowała nad projektem “Mały dyplomata”, a owocem tej pracy jest Alfabet Małego Dyplomaty, czyli ilustrowany zbiór zasad dobrego zachowania. Prosi, aby autorzy alfabetu powiedzieli, dlaczego wybrali właśnie ten temat i dlaczego zaprosili do współpracy swoich starszych kolegów z klasy VI. Po wypowiedziach dzieci następuje prezentacja wybranych haseł alfabetu. Uczniowie klasy VI, którzy są autorami wierszyków do ilustracji czytają je. Ważne jest, aby dyrektor i wychowawcy klas podkreślili jak ważne są zasady dobrego zachowania i aby zachęcili pozostałe klasy do poznania i stosowania tych zasad na co dzień. Alfabet Małego Dyplomaty będzie ekspozycją stałą na korytarzu szkolnym, by uczniowie pamiętali o dobrych manierach, o zachowaniu, które pozwoli łatwiej nawiązywać znajomości i rozwiązywać konflikty.

***
- 4. Mapa skojarzeń.** Nauczyciel umieszcza na tablicy mapę skojarzeń wykonaną na początku pracy z projektem. Odczytuje umieszczone na niej hasła, omawia rysunki. Pyta dzieci, czy praca z projektem przyniosła jakieś nowe skojarzenia. Jeśli tak- dopisujemy je do mapy.
- 5. Podsumowanie.** Oceny swoich działań dzieci dokonują przy pomocy tabeli. Punkty zapisują cyfrą lub stawiają liczbę kropek.
  - KARTA PRACY NR 8

Zakończyliśmy pracę z naszym kolejnym projektem! Oceń swoją pracę i zaangażowanie. Wstaw odpowiednią ilość liczbę punktów. Zaznacz kolorem zielonym zadanie, które dawało Tobie najwięcej radości, a kolorem czerwonym to, które sprawiało Ci trudność.

DZIAŁANIA	PUNKTY OD 1 DO 3
Udział w dramie.	
Wykonanie pracy plastycznej.	
Nakrywanie do stołu.	
Sonda szkolna.	
Badanie sytuacyjne.	
Apel.	
Moja niezawodność pracy.	
Moje zaangażowanie w pracę zespołu.	

Po zakończonym projekcie (w miarę możliwości) warto zorganizować wyjście do kawiarni na deser. Dzieci będą miały okazję w życiu codziennym zastosować zdobyte wiadomości.

REFLEKSJA NAUCZYCIELA:

- Zakończyliśmy pracę na projektem Mały Dyplomata. Tak naprawdę uważam, że dopiero ją rozpoczęliśmy, dlaczego?
- Jak należy zachować się w kawiarni?
- Jeszcze długa droga przed wami, zanim będzie można o was powiedzieć, że jesteście ludźmi o wysokiej kulturze osobistej, czyli ludźmi z klasą, ludźmi dobrze wychowanymi. Każdy jednak ma otwartą drogę i to, czy tacy będziecie zależy jedynie od was.